

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Maj-juni 2024/25
Institution	Thy-Mors HF & VUC
Uddannelse	Toårig hf
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Emil Fuglsang Møller (EFM) Cathrine Bjørndal Tørnlund Nielsen (CBN)
Hold	m2023H aug.23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Introforløb (EFM)
Forløb 2	DHO og det moderne gennembrud (EFM)
Forløb 3	Dokumentar (EFM)
Forløb 4	Retorik og argumentation (CBN)
Forløb 5	Den debatterende artikel (CBN)
Forløb 6	Oplysningstid, romantik og romantisme (CBN)
Forløb 7	Den analyserende artikel (CBN)
Forløb 8	Samtaleanalyse (CBN)
Forløb 9	1890-2000 – Modernisme og realisme (CBN)
Forløb 10	Krimi, nyhedsformidling og remediering (CBN)
Forløb 11	Nyere dansk litteratur (CBN)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Introforløb (EFM)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har givet en introduktion til det danskfaglige begrebsapparat, gennem læsning af en række tekster med naturen som omdrejningspunkt. Vi har stillet spørgsmål til, hvor mennesket står i forhold til naturen Desuden introduktion til Kulturmødet, hvor vi har set Kristian Leth tale om sin bog "Fremtiden er der også i morgen" og Caspar Eric og Anna Juul tale om fysiske og psykiske handicap og retten til at indgå i samfundet. Vi har også arbejdet med en professionsspecifik case i forbindelse med et projekt og praktikforløb i samarbejde med professionshøjskolen UCN Thisted.
Faglige mål	Faglige mål Når eleverne har arbejdet med forløbet Natur-retur, har de trænet (dele af) disse faglige mål: • udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt. • dokumentere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund. • anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde faglige oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed. • anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. • analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster i alle medier. • dokumentere kendskab til en bred repræsentation af dansk litteratur gennem tiderne med perspektiv til litteraturen i Norden, Europa og den øvrige verden. • demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund. • navigere, udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage reflekteret i og bidrage til digitale fællesskaber. • demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. •
Kernestof	Kernestof Natur-retur er et forløb med både et litterært, sprogligt og mediemæssigt perspektiv på danskfaget. Der arbejdes med et genre-mæssigt varieret udvalg af teksttyper, hvor de fleste er fra 2000-tallet, herunder fra de seneste fem år. Der anlægges et litteraturhistorisk perspektiv til romantikken og med tekstdedslag også i begyndelsen af 1700-tallet. Kanonforfatteren Adam Oehlenschläger er repræsenteret i forløbet. I forløbet arbejdes der metodisk med: • litteraturanalyse og -fortolkning. • anvendelse af relevante litterære metoder. • litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer. • tekster gennem kreative arbejdsprocesser. • sproglig analyse, fortolkning og vurdering.

	• retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation. • medianalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler. • produktivt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge.
Anvendt materiale	Mimi Olsen, Jan Aasbjerg Petersen og Cecilie Ruby Tolstrup: <i>Dansk i Tiden</i> (2020) Teori: Fakta, fiktion, autenticitet og fikcionalisering Generer Tekstens rum – personer, tid, sted og miljø Lyrik Sproglige billeder Billedanalyse Argumentation Retorik Sprog: herunder - plusord og minusord, semantiske kategorier, modsætninger, ordklasser og sproglige billeder Filmiske virkemidler Fortællertyper i epik og lyrik Analysemodel til lyrik Analysemodel til taler Romantik Primærlitteratur: Daniel Defoe: "Robinson Crusoe" Adam Oehlenschläger: "Morgenhimmel" Chr. Winther: "Jeg kom til skovens bolig" Theis Ørntoft: "Sort frekvens" Charlotte Weitze: "Den afskyelige" Erlend Loe: <i>Doppler</i> (2004). Kirsten Hammann: "Jeg civiliserer mig om morgenen" Caspar Eric: Avatar (2017 Uddrag) Anna Juul: Superskurk (2023 Uddrag) Taler: Greta Thunbergs tale på Christiansborg Slotsplads maj 2019, trykt i Politiken den 25. maj 2019 Greta Thunbergs tale (video) Levende billeder The Rain (uddrag) Nak & Æd: Et vildsvin på Djursland Kirsten Hammann Jeg civiliserer mig om morgenen (video) findes på filmcentralen.dk.

	Artikler: “Danskerne vil tilbage til naturen” af Enevoldsen, <i>Kristeligt Dagblad</i> den 3. maj 2016: “Lad dig inspirere af New Nordic” Bagside fra naturterapi Det etiske råd: “Unge og kropsidealer”. Billeder Caspar David Friedrich: Mand og kvinde der betragter månen (1817-1818). Jørgen Roed: Haven med den gamle døbefond (1850). Johan Christian Dahl: Klintekorset ved Møns klint (1815). P.C. Skovgaard: Udsigt over Skarritsø (1844). Caspar David Friedrich: Munk ved havet (ca. 1809). J.Th. Lundbye: En gravhøj fra oldtiden ved Raklev på Refsnæs (1839). Christen Købke: <i>Motiv fra Capri, kort efter solens opgang</i> (ca. 1843). Anvendt tid: Ca. 25 timer
Arbejdsformer	klasseundervisning, skriftligt arbejde,

Forløb 2	DHO og det moderne gennembrud (EFM)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har undersøgt livet på landet og i byen fra 1800’ tallet og frem. Der har været fokus på den realistiske novelle og novelleanalyse, samt at skrive sammenhængende i forbindelse med udarbejdelse af DHO.
Faglige mål	anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed. – analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt – beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber – demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund – anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed – demonstrere viden om fagets identitet og metoder – undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes.

	– demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Kernestof	produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk og andre fag, herunder mindst to forløb med særligt fokus på skriftlighed. – Realistiske tekster litteraturanalyse og -fortolkning – anvendelse af relevante litterære metoder – litteratur-, kultur-, og bevidsthedshistoriske perspektiveringer
Anvendt materiale	<i>Kreative produktioner i dansk - en øvebog</i> © Maibrit Schmitt, Soffy Langballe Løvschall og Systime A/S. Første udgivelsesår 2018. - Livet på landet i 1800-tallet Brug Litteraturhistorien © Mads Rangvid, Mimi Sørensen, Dansklærerforeningens Forlag / Systime A/S. Første udgivelsesår 2014. - Det moderne gennembrud: ud med gud - Om Pontoppidan - Mande- og kvinderoller til debat <i>Skriveøvelser til dansk</i> • Anette Nielsen • Lene Trolle Schütter systime - Brug af citater - Redegørelse: https://skrivdigfrem.ibog.dansklf.dk/?id=166 Diverse links til analysevejledninger Henrik Pontoppidan: Ane-Mette: https://bl.systime.dk/?id=191#c444 Amalie Skram: Constance Ring: https://bl.systime.dk/?id=189#c449 Martin Andersen Nexø: Lønningsdag: https://litthist.systime.dk/?id=265#c1209 Thomas Korsgaard: Vintermedister Tove Ditlevsen: Barndommens Gade (uddrag)
Arbejdsformer	Klasseundervisning

Forløb 3	Dokumentarforløb (EFM)
Forløbets indhold og fokus	Forløbets omdrejningspunkt er forholdet mellem fakta og fiktion, og en grundig gennemgang af dokumentarens undergenrer samt filmiske virkemidler.

Faglige mål	– analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster – demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag – demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	– medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler – analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge
Anvendt materiale	Kernestof: • <i>Limbo – når sabbatår er fucked</i> (2019), episode 1 – fra start til tidskode 4:10 – findes i mediebibliotek på DR Undervisning (brug Unilogin). • <i>Eskimo Diva</i> (2015), fra start til tidskode 6:20 – findes på filmcentralen.dk. • <i>Ung, nøgen og udstillet</i> (2016) – fra start til tidskode 4:30 – findes på dr.dk og dr.dk/dr-laer • <i>Drengene på kanten</i> (2015), episode 1, sæson 1 – fra start til tidskode 7:53 – findes i mediebibliotek på DR Undervisning (brug Unilogin). • <i>Historien bag historien: De perfekte piger</i> (2015) – fra start til tidskode 4:36 – findes i mediebibliotek på DR Undervisning (brug Unilogin). • <i>Prinsesser fra Blokken</i> (2016), episode 2 – tidskode 1:20-6:20 – findes i mediebibliotek på DR Undervisning (brug Unilogin) • <i>SKAM</i> (afsnit 1, sæson 2 – fra start til tidskode 4:39) • <i>Prinsesser fra Blokken</i> (afsnit 1 – fra start til tidskode 6:13). • <i>En fremmed flytter ind</i> (2017) (værklæsning) Mimi Olsen, Jan Aasbjerg Petersen og Cecilie Ruby Tolstrup: <i>Dansk i Tiden</i> (2020) - Filmiske virkemidler
Arbejdsformer	Klasseundervisning

Forløb 4	Retorik og argumentation (CBN)
Forløbets indhold og fokus	Eleverne har opnået kendskab til retorik og argumentation gennem analyse af forskelligartede tekster som taler, kampagnefilm, klumme mv. Eleverne har selv skrevet en klumme med et selvvalgt emne, hvor der har været fokus på brug af god argumentation og sproglige virkemidler.
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt... • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund • Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder [...] diskutere...) med formidlingsbevidsthed • Analysere [...] fiktive og ikke-fiktive tekster • Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning

Kernestof	• Norsk tekst på originalsprog. • Medietekster. • Argumenterende tekster. • Taler. • Professionsspecifikke tekster. • Sproglig analyse, fortolkning og vurdering. • Retorisk analyse, herunder analyse af kommunikationssituationen, appelformer og argumentation.
Anvendt materiale	Kernestof: • Afsnittene ”Retorik”, ”Tre talegenrer” ”Ciceros pentagram” og ”Appelformer” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Lasswells kommunikationsmodel” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittene ”Argumentation” og ”Toulmins argumentationmodel” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittene ”Argumenttyper”, ”Fejltyper og argumentationskneb” og ”Ordvalgsargument” (redigeret) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Lærerproduceret skemaer med retoriske og stilistiske virkemidler. Kilder: Hjemmesiden <i>Dansk i gymnasiet</i> af Jan Aasbjerg Petersen og <i>Lyrik – når sproget spiller</i> (2016) af Mette Ewald og Rikke Taber (findes på Teams) • Læreroplæg om regentens og statsministerens nytårstale (findes på Teams) Analysematerialer: • Statsminister Mette Frederikssens indledning på pressemøde i Statsministeriet om coronavirus den 11. marts 2020, uddrag (findes på Teams) • Kampagnefilmene <i>Vi kan godt</i> (2020) og <i>Tålmodighedsheltene</i> (2021), Sundhedsstyrelsen: Vi kan godt - Sundhedsstyrelsen og Tålmodighedsheltene - Sundhedsstyrelsen • <i>Til ungdommen</i> (2020) af Bent Høie (findes på Teams) • <i>Inger Støjbergs tale ved traktordemonstration 2020</i> (findes på Teams) • <i>Klumme: Smil! Det smitter mere end corona</i>, 2020, Ugeavisen Odense: Klumme: Smil! Det smitter mere end corona ugeavisen.dk • <i>Hendes Majestæt Dronningens nytårstale 2020</i> (findes på Teams) • Fremførsel af Dronningens nytårstale 2020: Hendes Majestæt Dronningens nytårstale 2020 - YouTube • <i>Tessas nytårstale 1. januar 2021</i> (findes på Teams) • Fremførsel af Tessas nytårstale 1. januar 2021: Dronningen (af Vestegnen) giver eliten opsang i viral nytårstale: 'Der er noget galt på et dybere plan' Kultur DR • Eleverne har arbejdet med én af følgende professionsrettede tekster: - <i>Hvad laver en finansøkonom?</i> (2019): Hvad laver en finansøkonom? - <i>Studerendes erfaringer med uddannelsen til lærer på UCN</i> (2022): Studerendes erfaringer med uddannelsen til lærer på UCN

	- <i>Studerendes erfaringer med uddannelsen til pædagog på UCN</i> (2022): Studerendes erfaringer med uddannelsen til pædagog på UCN - <i>Farmakonomuddannelsen</i> (2023): Farmakonomuddannelsen - YouTube - <i>Hvad lærer man på uddannelsen sport management på UCN?</i> (2020): Hvad lærer man på uddannelsen sport management på UCN? Cirka antal sider: 35 sider (de professionsrettede tekster er ikke medregnet).
Arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, tavleundervisning, skriftligt arbejde.

Forløb 5	Den debatterende artikel (CBN)
Forløbets indhold og fokus	Eleverne er blevet informeret om rammerne for den skriftlige eksamen og præsenteret for den debatterende artikel. Der har været skriveøvelser og grammatikøvelser undervejs i forløbet. Formålet med forløbet har været, at eleverne skulle skrive deres første debatterende artikel (eller blot dele af den). Der har været meget stilladsering fra underviserens side i form af hjælp til delene i opgaven, fx forslag til indledning og opstilling af synspunkter og argumenter fra analyseteksterne.
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst [...] skriftligt... • Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere...) med formidlingsbevidsthed • Undersøge virkelighedsnære problemstillinger og udvikle og vurdere løsninger, hvor fagets viden og metoder anvendes
Kernestof	• Produktivt og reflektivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk. • Forløb med fokus på skriftlighed.
Anvendt materiale	Kernestof: • Lærerproduceret skema over opbygning af den debatterende artikel (findes på Teams) • Lærerproduceret huskeliste til den debatterende artikel (findes på Teams) Analysematerialer: • <i>Politiken mener: Halfdan Rasmussens fjernede digte viser os, hvor ødelæggende krænkelsesdebatten er blevet i Danmark</i>, 18. maj 2019, Politiken (findes på Teams) • <i>Gyldendals direktør: Jeg forstår ikke Politikens kamp for 'negre' og 'bottentotter'</i>, 10. juni 2019, Politiken (findes på Teams) • <i>Det er umuligt at tale neutralt om indvandrere</i>, 8. september 2014, Videnskab.dk (findes på Teams) Cirka antal sider: 10,5 sider.

Arbejdsfor- mer	Tavleundervisning, pararbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde.
----------------------------------	---

Forløb 6	Oplysningstid, romantik og romantisme (CBN)
Forlø- bets ind- hold og fokus	Forløbet har især haft fokus på delperioder under Romantikken samt Romantismen. Der er blevet perspektiveret til nutidige sangtekster under forløbet. Eleverne har skrevet en redegørelse over Romantikken og Romantismen samt produceret digte med træk fra Romantikken og Romantismen. Der er blevet arbejdet med kommaøvelser i forløbet.
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt... • Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre...) med formidlingsbevidsthed • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive [...] tekster • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturhistorie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Kerne- stof	• Svensk tekst på originalsprog. • Skønlitterære tekster. • Teksternes betydning og funktion i samtiden og eftertiden. • Tekster fra oplysningstid og romantik. • Tekster af Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher og H.C. Andersen. • Litteraturanalyse og -fortolkning. • Tekster gennem kreative arbejdsprocesser.
Anvendt materi- ale	Kernestof: • Lærerproduceret analysemodel til lyrik. Kilde: <i>Lyrik – når sproget spiller</i> (2016) af Mette Ewald og Rikke Taber (findes på Teams) • Lærerproduceret analysemodel til romaner, noveller og kortprosa. Kilder: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen og <i>Begreb om dansk. Litteratur, sprog, medier</i> (2009) af Birgitte Darger og Kasper Lezuik Hansen (findes på Teams) • Afsnittene ”Oplysningstiden: nar og norm”, ”Oplysningen: fornuftens tidsalder”, ”Idealer om fremskridt og frihed”, ”Ludvig Holberg: repræsentant for oplysningens tanker i Danmark” og ”Hvorfor drikker Jeppe?” i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Oplysningstiden: nar og norm Brug litteraturhistorien • Afsnittet ”Guld, hor og romantik” fra <i>1800-tallet på vrangen</i> (2007), mitCFU: https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?idnr=TV0000016936&cfuid=4 • Videoen <i>Romantikken – Hvad skete der lige der?: Rather Homemade Præsenterer: Romantikken - Hvad skete der lige der? - YouTube</i> • Afsnittene ”Romantikens ideer” (og dertilhørende underafsnit) og ”Universalromantikken” i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Romantikens ideer Brug litteraturhistorien

	- Afsnittene ”Adolph Wilhelm Schack von Staffeldt”, ”Nyplatonisme” og ”Fantasiens rum” (redigeret) i <i>Litteraturens veje</i> (2010) af Gerd Lütken og Johannes Fibiger (findes på Teams) - Afsnittene ”En kaotisk tidsalder” og ”Nationalromantisk harmoni” <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: En kaotisk tidsalder Brug litteraturhistorien - Afsnittene ”Romantisme”, ”Dobbeltgængermotivet”, ”H.C. Andersen: Skyggen” og ”Emil Aarestrup” i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al. (findes på Teams) - Afsnittet ”Ak, hvor forandret – St. St. Blichers noveller” i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Ak, hvor forandret – St.St. Blichers noveller Brug litteraturhistorien Analysematerialer: - Uddrag fra <i>Jeppe på bjerget</i> (1722) af Ludvig Holberg: Hvorfor drikker Jeppe? Brug litteraturhistorien - Trailer til filmatiseringen af <i>Jeppe på bjerget</i> (1981): Jeppe på bjerget (1981) - Trailer - YouTube ”Guldhornene” (1802) af Adam Oehlenschläger (findes på Teams) - Oplæsning af ”Guldhornene” v. Poul Reumert: Guldhornene - Poul Reumert ”Indvielsen” (1804) af A.W. Schack von Staffeldt (findes på Teams) ”Danmarks Trøst” (1820) af N.F.S. Grundtvig (findes på Teams) ”Du gamla, du fria” (1844) af Richard Dybeck (findes på Teams) - Fremførsel af svensk nationalsang: Svenska Nationalsången - Du Gamla Du Fria [Med Text] ”Vi vandt i dag” (2012) af Nik og Jay (findes på Teams) - Musikvideo til ”Vi vandt i dag”: Nik & Jay - Vi Vandt I Dag (Official) ”Gi’ mig Danmark tilbage” (2007) af Natasja (selv fundet på internettet, da problemer med undervisers link) - Musikvideo til ”Gi’ mig Danmark tilbage”: Natasja - Gi' mig Danmark tilbage ”Marie. En erindring fra Vesterhavet” (1836) af St. St. Blicher (uddrag): Ak, hvor forandret – St.St. Blichers noveller Brug litteraturhistorien ”Skyggen” (1847) af H.C. Andersen: Andersen, H.C: Skyggen (1847) Litteraturens huse ”Angst” (1838) af Emil Aarestrup: Romantismen Brug litteraturhistorien Cirka antal sider: 71 sider.
Arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, tavleundervisning, skriftligt arbejde.

Forløb 7	Den analyserende artikel (CBN)
Forløbets indhold og fokus	Eleverne er blevet præsenteret for den analyserende artikel. Der har været meget fokus på, at kursisterne arbejder ud fra <i>PEE-modellen</i> i deres analysearbejde. Der har været grammatiske øvelser undervejs i forløbet.

	Eleverne skulle gerne skrive deres første analyserende artikel – eller blot dele af den. Der har været meget stilladsering fra underviserens side i form af et dokument med forslag (i punktform) til, hvad eleverne kunne komme ind på i de enkelte afsnit.
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst [...] skriftligt... • Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatiske og stilistiske grundbegreber • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre [...] analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive [...] tekster
Kernestof	• Produktivt og refleksivt arbejde med elevernes udtryksfærdighed i dansk. • Forløb med fokus på skriftlighed. • Litteraturanalyse- og fortolkning. • Litteratur-, kultur- og bevidsthedshistoriske perspektiveringer.
Anvendt materiale	Kernestof: • Lærerproduceret skema over opbygning af den analyserende artikel (findes på Teams) • Lærerproduceret huskeliste til den analyserende artikel (findes på Teams) Analysematerialer: • ”Negle” (2020) af Sanne Søndergaard (findes på Teams) Cirka antal sider: 5 sider.
Arbejdsformer	Tavleundervisning, pararbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde.

Forløb 8	Samtaleanalyse (CBN)
Forløbets indhold og fokus	I forløbet er der blevet arbejdet med samtaleanalyse i forskellige typer af tekster, fx medietekster, litterære tekster og tekster fra sociale medier. Eleverne har udformet kreative tekster i form af statusopdateringer på Facebook og kommentartråde hertil. Kommentartrådene skulle leve op til forskelligt teori fra forløbet (fx brug af sproghandlinger, op-toning og nedtoning, facework, krænkelser af face osv.). Forløbet er afsluttet med en individuel aflevering. I afleveringen har eleverne arbejdet med et værk i form af et selvvalgt dokumentar afsnit, som skulle tage udgangspunkt i deres fagpakke (og dermed omhandle den stilling, de ønsker at uddanne sig til). I afleveringen skulle eleverne analysere dokumentar afsnittet ud fra teori fra tidligere forløb samt teori fra forløbet om samtaleanalyse.
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt • Demonstrere indblik i sprogets funktion og variation, herunder dets samspil med kultur og samfund

	• Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre [...] analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Analysere og vurdere teksters kommunikative betydning • Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag • Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber
Kerne- stof	• Svensk tekst på originalsprog. • Værk med udgangspunkt i fagpakke. • Litterære tekster, medietekster, argumenterende tekster og professionsspecifikke tekster. • Sproglig analyse, fortolkning og vurdering. • Analyse af kommunikationssituationen • Tekster gennem kreative arbejdsprocesser. • Tekster fra sociale medier.
Anvendt materiale	Kernestof: • Afsnittene ”Kommunikationsanalyse”, ”Kommunikationssituationen” og ”Turtagning, gambitter og god dialogskik” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Sproghandlinger” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittene ”Indirekte sproghandlinger” og ”Nedtoning og optoning” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen og <i>Ind i sproget stx</i> (2017) af Birgitte Bjerre Lassen et al. (redigeret) • Afsnittene ”Samarbejdsprincippet og det underforståede” og ”Høflighedsprincippet” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Facework og ansigtstruende handlinger” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittet ”Undertekst” i <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen, redigeret (findes på Teams) • Lærerproduceret analysemodel til dokumentarer. Kilde: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) Analysematerialer: • <i>Anne Grethe Bjarup Riis pinlige optræden på Go Morgen Danmark</i>, 2013: https://www.youtube.com/watch?v=rU1_AaC-EiA • Statusopdateringer fra nyhedssider med kommentartråde på Facebook (findes på Teams) • <i>Pigen og vandpytten (1958) – Tømmerflåden</i>, 2014: Pigen og vandpytten (1958) - Tømmerflåden - YouTube • Klip fra <i>Klovn</i>:

	• ”Havegrynskugler”, 2023: Klovn Citater - Havregrynskugler • ”Ingen rids”, 2024: Klovn Citater - Ingen rids - YouTube • <i>Blinkende Lygter – Så holder du kraftedeme kæft, Kælling!</i>, 2010: Blinkende Lygter - Så holder du kraftedeme kæft, Kælling! • <i>Adam & Eva (1997) – Sängkammaren</i>, 2012: Adam & Eva (1997) - Sängkammaren • ”Køreplaner” (1996) af Helle Helle (findes på Teams) • ”I bor da meget pænt” (2019) af Thomas Korsgaard (findes på Teams) • Værk: selvvalgt dokumentarafsnit med udgangspunkt i fagpakke Cirka antal sider: 36 sider (de selvvalgte dokumentarafsnit er ikke medregnet).
Arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, tavleundervisning, skriftligt arbejde.

Forløb 9	1890-2000 – Modernisme og realisme (CBN)
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har lagt vægt på, hvad der generelt kendetegner modernisme og realisme. Med afsæt i tekster fra en række kanonforfattere er der herudover blevet snust til forskellige typer af modernisme og realisme fra 1890-2000 (folkelig realisme, socialrealisme, nyrealisme, tidlig modernisme, efterkrigsmodernisme, 60’er-modernisme og minimalisme). Der er arbejdet med en novellesamling som værk, hvor eleverne har læst en række af novellerne og udvalgt en novelle til skriftlig aflevering. Et vigtigt fokus i afleveringen har været perspektivering til delperioden, hvor <i>minimalisme</i> har været dominerende i litteraturen.
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt... • Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre [...] analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive [...] tekster • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Kernestof	• Værk: novellesamling. • Skønlitterære tekster. • Teksternes betydning og funktion i samtiden og eftertiden. • Et historisk genrebaseret varieret udvalg af tekster fra 1870 til i dag. • Tekster fra realisme og modernisme. • Tekster af Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg. • Litteraturanalyse og -fortolkning. • Anvendelse af relevante litterære metoder. • Litteratur-, kultur- og bevidsthedshistoriske perspektiveringer.

Anvendt materiale	Kernestof: • <i>Videointroduktion til modernisme og realisme i Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: 7. 1890-2000: Modernisme og realisme Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Folkelig realisme og socialrealisme (1900-1945)” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al., redigeret (findes på Teams) • Afsnittene ”Det moderne samfund” og ”1900-tallets stilretninger” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Det moderne samfund Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Martin Andersen Nexø: Lønningsdag (En Idyl)” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Martin Andersen Nexø: Lønningsdag (En Idyl) Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Nyrealisme (1965-1980)” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al., redigeret (findes på Teams) • Afsnittet ”Vita Andersen: Fredag, Lørdag, Søndag” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Vita Andersen: Fredag, Lørdag, Søndag Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Tidlig modernisme (1890-1945)” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Tidlig modernisme (1890-1945) Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Johannes V. Jensen: Paa Memphis Station” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Johannes V. Jensen: Paa Memphis Station Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Tom Kristensen: Rio Janeiro” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Tom Kristensen: Rio Janeiro Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Efterkrigsmodernisme (1945-1960)” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Efterkrigsmodernisme (1945-1960) Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Karen Blixen: Ringen” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Karen Blixen: Ringen Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Martin A. Hansen: Soldaten og pigen” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Martin A. Hansen: Soldaten og pigen Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”60’er-modernisme (1960-1970)” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: 60’er-modernisme (1960-1970) Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Klaus Rifbjerg: Livet i badeværelset” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et
-------------------	--

	al.: Klaus Rifbjerg: Livet i badeværelset Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Peter Seeberg: Patienten” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Peter Seeberg: Patienten Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Afsnittet ”Minimalisme og modernistisk lyrik (1990-2000)” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i> (2012) af Barbara Kjær-Hansen et al.: Minimalisme og modernistisk lyrik (1990-2000) Litteraturhistorien – på langs og på tværs Analysematerialer: • ”Lønningsdag” (1900) af Martin Andersen Nexø: Martin Andersen Nexø: Lønningsdag (En Idyl) Litteraturhistorien – på langs og på tværs • ”Fredag, Lørdag, Søndag” (1977) af Vita Andersen: Vita Andersen: Fredag, Lørdag, Søndag Litteraturhistorien – på langs og på tværs • ”Paa Memphis Station” (1906) af Johannes V. Jensen: Johannes V. Jensen: Paa Memphis Station Litteraturhistorien – på langs og på tværs • ”Rio Janerio” (1914) af Tom Kristensen: Tom Kristensen: Rio Janeiro Litteraturhistorien – på langs og på tværs • ”Ringene” (1958) af Karen Blixen: Karen Blixen: Ringene Litteraturhistorien – på langs og på tværs • ”Soldaten og pigen” (1947) af Martin A. Hansen: Martin A. Hansen: Soldaten og pigen Litteraturhistorien – på langs og på tværs • ”Livet i badeværelset” (1960) af Klaus Rifbjerg: Klaus Rifbjerg: Livet i badeværelset Litteraturhistorien – på langs og på tværs • ”Patienten” (1962) af Peter Seeberg: Peter Seeberg: Patienten Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Værk: <i>Biler og dyr</i> (2000) af Helle Helle (udleveret i undervisningen) Cirka antal sider: 192 sider.
Arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, tavleundervisning, skriftligt arbejde.

Forløb 10	Krimi, nyhedsformidling og remediering (CBN)
Forløbs indhold og fokus	Forløbet har taget afsæt i et emne om krimi og kriminalitet. Eleverne har opnået kendskab til krimigenren og arbejdet med tekster tilhørende denne genre. Der er desuden arbejdet med medietekster i form af kampagnofilm og kortfilm, som har haft kriminalitet som omdrejningspunkt, og hvor der især har været fokus på brugen af filmiske virkemidler. I forløbet er der også arbejdet med nyhedsformidling og remediering. Der har især været fokus på <i>den klassiske nyhedsartikel</i> og <i>reportagen</i> , og eleverne har netop selv remedieret en novelle til en klassisk nyhedsartikel samt remedieret en folkeviser til et andet selvvalgt medie. Op til og under forløbet er romanen <i>Fasandræberne</i> (2008) af Jussi Adler-Olsen blevet læst som værk, og der har i den forbindelse netop været diskussion og vurdering af fordele og ulemper ved filmatisering – og dermed remediering – af romaner.

Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt... • Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegøre, diskutere, analysere, fortolke og vurdere) med formidlingsbevidsthed • Analysere, fortolke [...] fiktive og ikke-fiktive tekster • Demonstrere kendskab til og forholde sig reflekteret til mediebilledet i dag • Navigere og udvælge og forholde sig kritisk og analytisk til information i alle medier samt deltage i og bidrage til digitale fællesskaber
Kerne-stof	• Værk: roman. • Skønlitterære tekster. • Verdenslitteratur i oversættelse. • Folkeviser. • Tekst af Herman Bang. • Tekster gennem kreative arbejdsprocesser. • Nyhedsformidling, fiktionstekster, visuelle udtryksformer. • Medieanalyse og -fortolkning, herunder basale filmiske virkemidler. • Analyse og vurdering af mediers brug i sociale, kulturelle og historiske sammenhænge. • Produkt arbejde med medieudtryk i sociale sammenhænge, herunder kendskab til remediering.
Anvendt materiale	Kernestof: • Lærerproduceret analysemodel til nyhedstekster. Kilder: <i>Dansk i tiden</i> (2022) af Mimi Olsen et al. og <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Lærerproduceret analysemodel til kampagnefilm. Kilde: <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Lærerproduceret analysemodel til kortfilm. Kilder: Filmcentralen.dk og <i>Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier</i> (2015) af Ole Schultz Larsen (findes på Teams) • Afsnittene ”Avisens genrer” og ”Nyhedskriterier” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Dansk i tiden</i> (2022) af Mimi Olsen et al.: Avisens genrer Dansk i tiden. Grundbog • Afsnittet ”Informationsgenrer” i <i>Dansk i tiden</i> (2022) af Mimi Olsen et al. (findes på Teams) • Afsnittet ”Den klassiske nyhedsartikel og reportagen” (redigeret) i <i>Dansk i tiden</i> (2022) af Mimi Olsen et al. (findes på Teams) • Læreroplæg om remediering (findes på Teams). • Afsnittet ”Krimi” i <i>Litteraturens veje</i> (2010) af Gerd Lütken et al.: K Litteraturens veje • ”Minileksikon” i <i>Forklædt som krimi</i> (2013) af Frank Egholm Andersen (findes på Teams) Analysematerialer:

	• <i>Selskab har presset kunder til at ændre eller slette negative anmeldelser</i>, 24. marts 2025, TV2: Selskab har presset kunder til at ændre eller slette negative anmeldelser - TV 2 • <i>Reportage fra Ukraine: Krigen er også en katastrofe for dyrene</i>, 21. maj 2022, Avisen Danmark: Reportage fra Ukraine: Krigen er også en katastrofe for dyrene avisen-danmark.dk • <i>Branden</i> (1884) af Herman Bang: Herman Bang: Branden (1884) Krydsfelt • ”En flinker fyr” (2005) af Pia Juul: https://lmsm.ibog.gylden-dal.dk/?id=193&fbclid=IwAR0HYJIEnyRNSU33y5C-ZjVpCM2VL8hkdZO-SFkrwCGgtCitf7dMOT3_LKt0 • <i>Folkevisen Hr. Bøsmers i Elverhjem</i>: Folkevisen Hr. Bøsmers i Elverhjem Litteraturhistorien – på langs og på tværs • Kampagnefilmene ”Spot falske opkald” og ”Spot falske mails”, Sikkerdigital.dk: Kampagne om identitetstyveri • ”Jul i sol og sommer” (2011) af Lotte og Søren Hammer (findes på Teams) • ”Hjertet, der sladrede” (1843) af Edgar Allan Poe (findes på Teams) • <i>Lille Lise</i> (2005) af Benjamin Holmsteen: https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/lille-lise?unilogin=1 • Værk: <i>Fasandræberne</i> (2008) af Jussi Adler-Olsen (udlånt og afleveret igen) • Klip fra filmatisering af <i>Fasandræberne</i> (2014) • <i>Bogen var bedre!</i>, 26. april 2023, Maria Månson (findes på Teams) Cirka antal sider: 458 sider.
Arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, tavleundervisning, skriftligt arbejde.

Forløb 11	Nyere dansk litteratur (CBN)
Forløbets indhold og fokus	Der har været tale om et kort forløb med fokus på værklæsning og autofiktion. Eleverne har læst flere digte i digtsamlingen <i>Yahya Hassan: digte</i> (2013). De har udvalgt to digte, hvor de har holdt oplæg for resten af holdet med deres analysearbejde i en PowerPoint-præsentation. Der har herudover været dybdegående analysearbejde af kortromanen <i>Mente I det</i> (2023) af Thomas Korsgaard.
Faglige mål	• Udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt [...] såvel som multimodalt • Anvende centrale mundtlige fremstillingsformer (herunder holde oplæg og argumentere for et synspunkt) med formidlingsbevidsthed • Analysere, fortolke og perspektivere fiktive og ikke-fiktive tekster • Demonstrere viden om og kunne perspektivere til træk af den danske litteraturs historie, herunder samspillet mellem tekst, kultur og samfund
Kernestof	• Værk: digtsamling. • Tekst fra de seneste fem år. • Litteraturanalyse- og fortolkning.

	Litteratur-, kultur- og bevidsthedshistoriske perspektiveringer.
Anvendt materiale	Kernestof: - Afsnittene ”Det nye årtusind: autofiktive tendenser – 2001-2020”, ”Flydende identiteter” og ”To autofiktive tendenser: den indadvendte og den udadvendte” (med dertilhørende underafsnit) i <i>Brug litteraturhistorien</i> (2014) af Mimi Sørensen og Mads Rangvid: Det nye årtusind: autofiktive tendenser Brug litteraturhistorien - Læs Thomas Korsgaards eneste interview om den ny roman <i>Mente I det</i>, 15. september 2023, BOGDK: Læs Thomas Korsgaards eneste interview om kortromanen Mente I det Analysematerialer: Værk: <i>Yahya Hassan: digte</i> (2013) af Yahya Hassan (udleveret i undervisningen). Værk: <i>Mente I det</i> (2023) af Thomas Korsgaard (udleveret i undervisningen). Cirka antal sider: 142 sider.
Arbejdsformer	Gruppearbejde, pararbejde, individuelt arbejde, tavleundervisning, skriftligt arbejde, større fremlæggelse.

Andet	Repetition og eksamenstræning (CBN)
Indhold og fokus	Forløbene i undervisningen er blevet repeteret med øvelser, begrebslister mv. Der har især været eksamenstræning til den mundtlige eksamen (da skriftlig eksamen er trænet undervejs i undervisningen med skriftlige afleveringer med de to eksamensgenrer). De sidste informationer og svar på eventuelle spørgsmål omkring eksamen er givet.
Arbejdsformer	Gruppearbejde, individuelt arbejde, tavleundervisning, oplæg i grupper.

Elektroniske ordbøger:

Den danske ordbog – moderne dansk sprog: <https://ordnet.dk/ddo>

Ordbog over det danske sprog – historisk ordbog 1700-1950: [Ordbog over det danske Sprog — ordnet.dk](#)

Svensk-Dansk Ordbog: [Svensk-Dansk Ordbog | ordnet.dk](#)

Glosbe – Ordbog norsk bokmål – dansk: [Ordbogen norsk bokmål - dansk | Glosbe](#)